

สธ.อบรม“วิธีรมควันข้าวสาร ปลอดภัย”ไร้สารตกค้าง

พร้อมโชว์ชุดทดสอบสารรมควันตกค้าง รู้ผลเร็ว ใน 20 นาที

กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับกระทรวงเกษตรฯ กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดอบรมให้ความรู้วิธีการรมควันข้าวสารให้ได้คุณภาพมาตรฐานปลอดภัย ไร้ปัญหาตกค้าง ให้แก่ผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายข้าวสารถุงและข้าวกระสอบทั่วประเทศ และเปิดตัวชุดตรวจสอบสารฟอสฟีน สารที่ใช้รมควันข้าวสารชุดแรกของไทย พัฒนาโดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ใช้งานง่าย ให้ผลแม่นยำ รู้ภายใน 20 นาที มอบให้ผู้ประกอบการนำไปใช้ตรวจสอบ หลังผลิต ก่อนส่งข้าวสารออกท้องตลาด

วันนี้ (4 พฤศจิกายน 2556) ที่ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จ.นนทบุรี นายแพทย์ประดิษฐ สินธวณรงค์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ประกอบการผลิตข้าวสารถุง โรงสีข้าวทั่วประเทศ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) กรมวิชาการเกษตร สำนักมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมควบคุมโรค ประมาณ 100 คน เพื่อให้ความรู้ผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายข้าวสาร เรื่องสารพิษตกค้างในข้าวและวิธีการรมควันข้าวสารที่ถูกต้อง ปลอดภัย ยกมาตรฐานข้าวสารไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับโลก สร้างความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคทุกคน และส่งเสริมการส่งออกข้าวสารไทยสามารถแข่งขันตลาดโลกได้ พร้อมทั้งมอบชุดทดสอบสารรมควันชนิดฟอสฟีน ให้ผู้ประกอบการจำนวน 100 ชุด

นายแพทย์ประดิษฐกล่าวว่า หลังจากมีปัญหาการตรวจพบสารที่ใช้รมควันเพื่อป้องกันมอดและแมลงตกค้างในข้าวสาร ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2556 ที่ผ่านมา กระทรวงสาธารณสุขได้เร่งควบคุมมาตรฐานความปลอดภัยของข้าวสารไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคชาวไทย และสร้างการยอมรับระดับโลก โดยมีนโยบายสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีกรรมวิธีผลิตที่ถูกต้องและได้มาตรฐาน ได้มอบหมายให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดอบรมผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายข้าวสารทั่วประเทศ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายคือประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 361 พ.ศ.2556 เรื่องอาหารที่มีสารพิษตกค้าง (ฉบับที่ 2) ซึ่งได้ลงนามเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2556 และมีผลตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2556 เป็นต้นไป

นายแพทย์ประดิษฐกล่าวต่อว่า ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว ได้กำหนดค่ามาตรฐานปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residues Limit, MRL) ในข้าวสารทั้งข้าวเจ้าหรือข้าวเหนียว ที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่าย ดังนี้ 1.สารไฮโดรเจนฟอสไฟด์ (Hydrogen Phosphide) ตกค้างได้ไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่ออาหาร 1 กิโลกรัม 2.สารเมทิลโบรไมด์ (Methyl Bromide) ตกค้างได้ไม่เกิน 0.01 มิลลิกรัมต่ออาหาร 1 กิโลกรัม 3.สารโบรไมด์ ไอออน (Bromide Ion) ตกค้างได้ไม่เกิน 50 มิลลิกรัมต่ออาหาร 1 กิโลกรัม และ 4.สารซัลฟูริล ฟลูออไรด์ (Sulfonyl Fluoride) ตกค้างได้ไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่ออาหาร 1 กิโลกรัม การอบรมในวันนี้ จะเป็นถ่ายทอดเทคนิควิธีการใช้สารรมควันข้าวสารที่สำคัญ 2 ชนิด คือ เมทิลโบรไมด์ และไฮโดรเจนฟอสไฟด์อย่างถูกต้องและปลอดภัย ไม่มีปัญหาตกค้างเกินระดับที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจะเป็นการป้องกันปัญหาตั้งแต่จุดผลิต และให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทำการตรวจสอบเฝ้าระวังความปลอดภัยใน

/...ในท้องตลาด

ในท้องตลาด เน้นการตรวจเพื่อพัฒนามาตรฐานการผลิต หากพบจะแจ้งให้ผู้ประกอบการแก้ไขปรับปรุง และหากตรวจ 3 ครั้งและไม่มีปรับปรุงแก้ไข จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ผลิตเจ้าของผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพ และให้ข้อมูลให้ประชาชนรับทราบด้วย

“ตั้งแต่ปีนี้เป็นต้นไป กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศนโยบาย “สุขภาพดีเริ่มต้นที่นี่ (Good Health Starts Here) เพื่อให้ความรู้ความตระหนักแก่ประชาชนทุกคนทั้งผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค ให้คำนึงถึงความปลอดภัยต่อสุขภาพทุกเรื่อง ซึ่งจะสามารถลดปัญหาการเจ็บป่วย และสร้างสุขภาพดีแก่ประชาชนได้” นายแพทย์ประดิษฐกล่าว

ทางด้านนายแพทย์นายแพทย์อภิชัย มงคล อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า ในการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตข้าวสารให้ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด และมีเครื่องมือทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์เบื้องต้นหลังจากผลิตก่อนที่จะส่งออกท้องตลาด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้พัฒนาชุดน้ำยาทดสอบหาสารไฮโดรเจนฟอสไฟด์หรือสารฟอสฟีน ที่นิยมใช้รมควันป้องกันมอดหรือแมลงในข้าวสารที่ซบย่อย โดยสารนี้มียอดการนำเข้าในปี 2555 สูงกว่าสารเมทิลโบรไมด์ถึง 3 เท่าตัว เพื่อใช้เป็นชุดตรวจในภาคสนามอย่างง่ายชุดแรกของประเทศไทย และรู้ผลเร็วเพียง 20 นาที ให้ผลแม่นยำใกล้เคียงกับผลตรวจในห้องปฏิบัติการขนาดใหญ่ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ตรวจสอบสารฟอสฟีนได้ด้วยตัวเองก่อน ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาระบบการผลิตและป้องกันสารรมควันตกค้างเกินค่ามาตรฐานปลอดภัยได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น รวมทั้งพ่อค้าข้าวสารก็สามารถนำชุดทดสอบนี้ไปใช้ตรวจสอบคุณภาพความปลอดภัยข้าวสารก่อนซื้อจากผู้ผลิต เป็นการร่วมกันคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับภาครัฐได้เช่นกันใช้เวลาพัฒนา 2-3 เดือน

ชุดทดสอบดังกล่าว ประกอบด้วย ขวดแก้วทรงลูกชมพู หลอดตวงขนาด 20 ซี.ซี. แแถบกระดาษและน้ำยาทดสอบสารฟอสฟีนซึ่งกำหนดค่าไว้ที่ไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่ออาหาร 1 กิโลกรัม ขั้นตอนการใช้ไม่ยุ่งยาก โดยนำข้าวสาร 25 กรัมบรรจุลงในขวดแก้ว หยดน้ำยาที่เตรียมไว้จำนวน 20 ซี.ซี. ลงไปในข้าว และใส่เม็ดสังกะสีลงไป 2 เม็ด เพื่อใช้เร่งให้เกิดปฏิกิริยา จากนั้นให้เตรียมแถบกระดาษกรองพิเศษ และจุ่มน้ำยาทดสอบสารฟอสฟีน แล้วนำมาวางที่ปากขวด เพื่อตรวจไอระเหยจากข้าวในขวด ทิ้งไว้ 20 นาที หากปลายกระดาษกรองเปลี่ยนสีจากสีขาวเป็นมีสีน้ำตาลเข้ม แสดงว่ามีสารรมควันตกค้างเกินมาตรฐาน จากการเทียบเคียงผลตรวจของชุดทดสอบกับห้องตรวจปฏิบัติการใหญ่ พบว่าให้ผลตรงกัน สามารถใช้บ่งบอกความปลอดภัยในขั้นต้นได้ดี และรู้เร็ว ใช้เงินลงทุนประมาณ 1,100 บาท ชุดทดสอบ 1 ชุด จะสามารถใช้ตรวจได้ 5 ครั้ง

ทั้งนี้ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ร่วมกับ อย.เฟ้าระวังความปลอดภัยข้าวสาร โดยสุ่มเก็บตัวอย่างข้าวสารทั้งข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ ข้าวขาว ข้าวซ้อมมือ บรรจุขายในถุงสำเร็จและบรรจุกระสอบแบ่งขาย ที่วางจำหน่ายตามซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านปลี๊กในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลตรวจอย่างต่อเนื่องทุกเดือน ครั้งละ 25-30 ตัวอย่าง ผลการตรวจพบว่ายังมีการตกค้างของสารรมควันคือสารเมทิลโบรไมด์และสารฟอสฟีน เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดอยู่บ้าง โดยตรวจพบ 6 รายการใน 103 รายการ คิดเป็นร้อยละ 6 มั่นใจว่าหลังจากผู้ประกอบการผ่านอบรมไปแล้ว ปัญหาเหล่านี้จะลดลง